

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013, OSLO-DEP., OSLO 1

Til departementene
Til fylkesmennene
Til fylkeskommunene
Til kommunene

Rundskriv T-11/76
Juni 1976

OM LOV AV 28. MAI 1976 OM ENDRINGER I BYGNINGSLOVEN

Ved kgl. resolusjon 28. mai 1976 ble Stortingets vedtak om endringer i bygningsloven sanksjonert. Loven trådte i kraft samme dag.

I resolusjonen er det gitt overgangsbestemmelser i tilknytning til loven. Lovendringene med fullstendig lovtekst for den enkelte paragraf og resolusjonen med foredrag følger som vedlegg til dette rundskrivet.

Om forarbeidene til lovendringene vises til Ot.prp. nr. 28 (1975-76), Innst.O. nr. 44 (1975-76) og forhandlinger i Odelstinget 27. april 1976 og i Lagtinget 4. mai 1976. Om overgangsbestemmelsene vises til resolusjonen med foredrag.

Departementet skal nedenfor gi en kortfattet oversikt over noen av de viktigste endringene i loven og samtidig peke på noen praktiske spørsmål i den forbindelse.

Veiledningshjelp (§ 15 første ledd)

I Innst.S. nr. 231 for 1974-75 uttalte Kommunal- og miljøvernkomitéens flertall at veiledningsarbeidet overfor kommunene i plansaker er en vesentlig del av utbyggingsavdelingens arbeid og at denne virksomhet bør høre under avdelingen når den blir underlagt fylkeskommunen.

Om veiledningshjelpen uttalte komitéen i Innst.O. nr. 44 bl.a. at den oppfatter denne bistand som et service-tilbud, som ikke gir fylkeskommunen hjemmel til instruksjonsmyndighet overfor primærkommunen. Fylkesmannen hadde heller ikke noen slik hjemmel etter den tidligere utforming av § 15 første ledd.

Slik bestemmelsen lyder nå innebærer den en plikt for fylkeskommunen til å yte kommunene hjelp i planleggingsspørsmål som berører kommunenes interesser. Den gir også kommunene rett til å anmode om hjelp i sitt planleggingsarbeid. I praksis bør dette arbeidet bli som før for utbyggingsavdelingene, og det forutsettes som tidligere at denne bistanden er gratis.

Overføring av myndighet (§ 15 annet ledd).

Bestemmelsen gir nå adgang til å overføre myndighet som departementet har etter loven også til fylkesutvalget og ikke bare til fylkesmannen. De retningslinjer departementet har trukket opp for bruk av delegasjonsfullmakten, jfr. Innst. O. nr. 44 s. 2 og 3, forutsetter at gjøremål som har naturlig sammenheng med fylkesplanleggingen og samordningen av planleggingsvirksomheten på fylkesnivået, i tilfelle delegasjon bør legges til fylkesutvalget. Gjøremål som først og fremst innebærer legalitetsmessige kontrollfunksjoner og tilsyn i forholdet til primærkommunene, bør derimot legges til fylkesmannen.

Før ytterligere delegasjon av myndighet finner sted vil saken på forhånd bli forelagt fylkesmennene, fylkeskommuner og kommuner til uttalelse.

Bistand fra fylkeskommunen til fylkesmannen (§ 15 siste ledd).

Bestemmelsen om at fylkesmannen skal ha en utbyggingsavdeling til hjelp er sløyfet. I stedet er det inntatt bestemmelse om at fylkeskommunen skal bistå fylkesmannen med de gjøremål som legges til ham. Det vil være behov for slik bistand til fylkesmannen.

Bestemmelsen slik den nå lyder er direkte foranlediget av komitéflertallets uttalelse på side 17 i Innst. S. nr. 231:

"I den utstrekning fylkesmannen i sitt stadfestingsarbeide og eventuelt i andre oppgaver har behov for å konsultere planekspertise som ikke finnes ved fylkesmannsembetet, bør han kunne benytte utbyggingsavdelingen, slik at dobbelt administrasjon og unødvendig utvidelse av den offentlige administrasjon på fylkesnivå kan unngås."

Om reguleringsplaner har komitéen på samme side i nevnte innstilling uttalt:

"Når det gjelder reguleringsplaner, er komitéen enig med Regjeringen i at stadfesting på lengre sikt bør falle bort. I en overgangstid bør fylkesmannen fortsatt ha stadfestingsmyndigheten, men komitéen ber departementet vurdere om stadfestingen bør få mer karakter av juridisk kontroll (legalitetskontroll)."

Departementet finner ikke grunn til etter de nye ~~bestemmelser~~ å endre delegasjonsfullmakten om at fylkesmannen har myndighet til å stadfeste reguleringsplaner. Men fylkesmannen må i slike saker innhente fylkeskommunens (utbyggingsavdelingen) planfaglige uttalelse og bruke denne for sin vurdering av saken, jfr. forvaltningslovens § 13. I de tilfeller fylkeskommunens og fylkesmannens syn er sammenfallende, skal fylkeskommunens uttalelse inntas i fylkesmannens ekspedisjon til kommunen.

Dersom fylkesmannen ikke er enig i de planfaglige vurderinger i fylkeskommunens tilråding, skal saken bringes inn for departementet til avgjørelse.

På tilsvarende måte bør andre saker etter bygningsloven som har planfaglig karakter behandles.

Når det gjelder Kommunaldepartementets saksfelt etter bygningsloven er det også ønskelig at fylkesmannen får bistand hos fylkes~~mannen~~^{kommunen} (utbyggingsavdelingen) i saker hvor det er behov for faglig vurdering. Dette vil spesielt

gjelde i dispensasjonssaker, klagesaker og ved behandlingen av kommunale vedtekter samt saker om ekspropriasjon når disse sendes gjennom fylkesmannen til departementet. Saker vedrørende samtykke til ekspropriasjon vil omfatte saker såvel etter bygningsloven som etter oreigningsloven.

En forutsetter at fylkesmannen og fylkesrådmannen finner fram til en praktisk arbeidsform i slike saker.

Sekretærarbeidet og samordningsfunksjonen i fylkesplanleggingen (§ 17 a nr. 3 annet ledd)

Fylkeskommunen skal heretter selv forestå sekretærarbeidet i planleggingen, og den har også myndighet til å oppnevne nødvendige samarbeidsutvalg i samband med planleggingen. Fylkeskommunen kan be om fylkesmannens bistand når det gjelder oppfølging av statlige organers medvirkning i planarbeidet.

Uttalelse om generalplan (§ 20 nr. 4 første ledd).

Generalplan som er vedtatt av kommunestyret, sendes gjennom fylkeskommunen og fylkesmannen til departementet.

Kommunal- og miljøvernkomiteen har i Innst. S. nr. 231 på s. 17 uttalt:

"Komitéen viser til at godkjenning av generalplanen inntil videre fortsatt skal foregå i Miljøverndepartementet, men at uttalelser til planene fra fylkeskommunene bør tillegges stor vekt. Komitéen forstår dette slik at det i fremtiden vil være fylkeskommunen og ikke fylkesmannen som uttaler seg om generalplanene."

I Innst. O. nr. 44 s. 3 og 4 uttaler komitéen:

"8. Til de øvrige endringer som hovedsakelig er av teknisk art - har komitéen ingen vesentlige bemerkninger. Komitéen forutsetter da at når en generalplan, regionplan, fylkesplan eller andre saker sendes gjennom fylkesmannen, da skal også denne kunne uttale seg når han sender saken til departementet."

Departementet forutsetter at fylkeskommunen (utbyggingsavdelingen) avgir en planfaglig uttalelse om generalplanene på samme måte som utbyggingsavdelingen gjorde da den hørte under fylkesmannen. Fylkesmannen kan ut fra sakens omstendigheter avgi slik uttalelse han finner grunn til.

I den siste tiden har antallet generalplaner som er sendt departementet for godkjenning økt betydelig. Ut fra det generelle hensyn til krav om delegering og desentralisering av myndighet, vil det kunne bli aktuelt med overføring av godkjenningsmyndigheten for generalplaner til fylkesnivå. En vil i tilfelle komme tilbake til dette i særskilt rundskriv og be om uttalelse om hvordan dette best kan ordnes. Men en vil allerede nå gjerne motta synspunkter på dette spørsmålet. En minner om at en godkjent generalplan ikke innebærer noen rettslig binding, men har rettleidende karakter. Først når det er knyttet vedtekt til planen, som må stadfestes av departementet, bindes planen opp på rettslig måte.

Generelle merknader

Departementet forutsetter ellers at kontroversielle planleggingsspørsmål og tvister av noen betydning må søkes avklart gjennom samarbeid mellom de berørte lokale myndigheter så tidlig som mulig i planleggingsprosessen. Slike forhold som det ikke lykkes å løse lokalt, og prinsippspørsmål vil det være nødvendig å bringe inn til avklaring på sentralt hold.

Midlertidige forskrifter til kap. III om oversiktsplaner i bygningsloven, gitt den 1. desember 1965, er under revisjon og vil bli sendt til høring i nær framtid.

Overgangsbestemmelser

En viser om dette til pkt. II i resolusjonen. Departementet vil i den forbindelse understreke viktigheten av at hele utbyggingsavdelingen til enhver tid administrativt er under en ledelse. I henhold til overgangsreglene i fylkeskommuneloven er det forutsatt at fylkesrådmannen overtar sine oppgaver i løpet av 1976. Departementet har også forutsatt at overføringen av de statsansatte tjeneste-

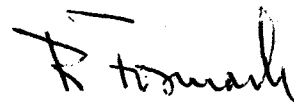
menn til fylkeskommunale stillinger skjer i løpet av 1976, jfr. rundskriv T-10/76 av 25. mai 1976.

Utbyggingsavdelingens øvrige gjøremål

Utgangspunktet er at utbyggingsavdelingen skal ha de samme arbeidsoppgaver som før også etter at den er kommet under fylkeskommunens ledelse. Det vil etterhvert bli sendt ut særskilte rundskriv om hvordan det skal forholdes på de saksfelter som ikke omfattes av bygningsloven. En ber om at utbyggingsavdelingen utfører sine gjøremål som før i påvente av disse skriv.

Etter fullmakt

Olaf Sætersdal

R. Fosmark

LOV AV 28. MAI 1976 OM ENDRINGER I BYGNINGSLOVEN AV
18. JUNI 1965 NR. 7.

Nedenfor har en gjengitt de bestemmelsene som omfattes
av endringsloven. De har følgende ordlyd:

§ 14 a

Fylkeskommunens administrasjon. Delegasjon

1. Gjøremål som i eller i medhold av denne lov er lagt
til fylkesutvalget eller til fylkeskommunalt utvalg,
kan med godkjenning av departementet legges til
fylkesrådmannen. På samme måte kan i særlige tilfelle
gjøremål som i denne lov, forskrift eller vedtøkt er
lagt til fylkesutvalget eller fylkesrådmannen legges
til andre tjenestemenn i fylkeskommunens administra-
sjon.
2. Avgjerder av fylkesrådmannen eller andre tjenestemenn
i fylkeskommunens administrasjon kan påklages til
fylkesutvalget eller til fylkeskommunalt utvalg.

§ 15

Fylkeskommunen - Fylkesmannen - Delegasjon av departe-
mentets myndighet

Fylkeskommunen skal så langt det er mulig gi kommuner og
byggningsråd hjelp og veiledning med deres gjøremål etter
denne loven. Til fremme av samarbeid om planleggings-
virksomheten innen fylket kan fylkesutvalget oppnevne
rådgivende utvalg, jfr. § 17 a nr. 3, annet ledd.

Departementet kan overføre myndighet som det har etter
loven, til fylkesutvalget eller fylkesmannen. Gjøremål
som på denne måte er lagt til fylkesutvalget, kan fylkes-
tinget legge til faste utvalg i samsvar med bestemmelsen
i lov av 16. juni 1961 nr. 1 om fylkeskommuner § 27.
Myndighet til å gi forskrift og til å stadfeste fylkes-
planvedtekter og region- og generalplanvedtekter kan ikke
overføres fra departementet. Departementets myndighet til

å samtykke i ekspropriasjon kan bare overføres til fylkesmannen.

Etter at vedkommende kommune har hatt høve til å uttale seg, avgjør fylkesmannen i tvilstilfelle om et område skal anses som tettbygd strøk etter bestemmelsene i denne lov.

Fylkeskommunen skal bistå fylkesmannen med de gjøremål som legges til ham. I nødvendig utstrekning kan departementet gi nærmere bestemmelser om dette.

§ 17

Klage

Avgjerder av bygningsrådet kan påklages til departementet. Klagen settes fram skriftlig for bygningsrådet som gir uttalelse om klagen og sender saken gjennom formannskapet og fylkesmannen til departementet. Formannskapet og fylkesmannen bør gi uttalelse om klagen.

Avgjerder av fylkesutvalget og fylkesmannen i medhold av denne loven kan påklages til departementet. Avgjerd som fylkesutvalget eller fylkesmannen har tatt i klagesak i henhold til fullmakt etter § 15 annet ledd, kan likevel ikke påklages videre. Klagen settes fram skriftlig for det forvaltningsorgan som har gjort vedtak og sendes fra dette til departementet sammen med uttalelse om klagen.

Bestemmelsene i foranstående ledd gjelder tilsvarende for avgjerder som er tatt av utvalg i henhold til fullmakt etter § 15 annet ledd annet punktum.

Avgjerder av helserådet i medhold av denne loven kan påklages til vedkommende fagdepartement (jfr. sunnhetsloven av 16. mai 1860 § 7). Klagen settes fram skriftlig for helserådet som gir uttalelse om klagen og sender saken gjennom formannskapet og fylkesmannen til fagdepartementet. Formannskapet og fylkesmannen bør gi uttalelse om klagen.

§ 17 a
Fylkesplan

1. Ved fylkesplan forstås i denne loven en oversiktplan for samordning av statens, fylkeskommunens og kommunenes planlegging når det gjelder utnyttning av naturressursene i et fylke og andre spørsmål av felles interesse til fremme av økonomisk vekst og trivsel i fylket.

Fylkesplanen bør således omfatte:

- a. hovedtrekkene i en samlet utnyttning av naturressursene, herunder sjø- og vassdragsutnyttning og utnyttning av grunn til byggeområder, jord- eller skogbruksområder, naturområder og trafikklinjor og andre kommunikasjonsanlegg,
- b. målsetting for befolkningsutviklingen og bosettingsmønstret,
- c. vurdering av arbeidskraftsituasjonen og næringslivsutviklingen,
- d. oversikt over de offentlige utbyggingstiltak og andre offentlige tiltak som må settes i verk i fylket for å gjennomføre den planlagte utnyttning av naturressursene m.v., så som
veger, havner, flyplasser og andre kommunikasjonsanlegg,
skoler og andre opplæringsinstitusjoner,
sykehus, pleiehjem og andre sosiale institusjoner og tiltak,
tiltak innen forsvaret,
tiltak innen jordbruk, skogbruk, fiske, industri, håndverk, turisme og andre næringer,
kraftforsyning,
vannforsyning og avløp,
avfallsdisponering og tiltak mot støy, forurensninger av luft m.v., tiltak i forbindelse med naturvern, vern av fortidsminner, eldre bebyggelse og andre særpregede miljøer og kulturminner,
tiltak i forbindelse med friluftsliv,
eventuelle andre betydelige tiltak,

- e. økonomisk vurdering og prioritering av offentlige utbyggingstiltak.

Fylkesplanen skal legges til grunn ved utbyggingen innen de fylkeskommunale og kommunale virksomhetsfelter i fylket og tjene som rettleiing ved utarbeidingen av regionplaner, generalplaner og reguleringsplaner.

Dersom det under utbygging innen de statlige virksomhetsfelter blir aktuelt å fravike fylkesplanens forutsetninger, skal vedkommende statsorgan ta spørsmålet opp med fylkeskommunens planleggingsmyndigheter.

2. Fylkeskommunen skal sørge for at det blir utarbeidd fylkesplan.

Departementet skal føre tilsyn med at plikten i samsvar med første ledd blir oppfylt og skal i tilfelle ta spørsmålet om utarbeiding av fylkesplan opp med fylkeskommunen.

Når det finnes hensiktsmessig og forsvarlig, kan fylkesplan utarbeides for avgrensede geografiske områder innen fylket og for enkelte av de tiltak fylkesplanarbeidet omfatter. Departementet kan gi bestemmelser om dette etter at fylkeskommunen har hatt høve til å uttale seg.

Departementet kan gi bestemmelser om samarbeid mellom 2 eller flere fylkeskommuner - idet Oslo kommune i denne forbindelse likestilles med en fylkeskommune, - om fylkesplanlegging. Herunder kan departementet gi bestemmelser om oppretting av de nødvendige samarbeidsorganer, om hvilke oppgaver samarbeidet skal gjelder, og om hvilket geografisk område det skal omfatte. Før slike bestemmelser gis, skal vedkommende fylkeskommuner - og i tilfelle Oslo kommune - ha hatt høve til å uttale seg.

3. Fylkestinget eller fylkesutvalget skal ha ansvaret for og ledelsen av fylkesplanarbeidet. Fylkestinget kan velge et utvalg av dets medlemmer til å forestå ut-

arbeiding av fylkesplan, og kan gi det fullmakt til å gi uttalelser i planspørsmål. Utvalget skal bestå av minst like mange medlemmer som fylkesutvalget i vedkommende fylke. Valget foregår som forholdsvalg når noe medlem av fylkestinget krever det. I så fall skal bestemmelsene i § 7 annet ledd i lov av 16. juni 1961 nr. 1 om fylkeskommuner gjelde tilsvarende.

Fylkeskommunen skal forestå sekretærarbeidet. Kommunale og statlige organer i fylket skal yte nødvendig bistand i planarbeidet, og skal herunder delta i de samarbeidsutvalg som måtte bli bestemt av fylkesutvalget, jfr. § 15 første ledd. Det samme gjelder andre statlige distriktsorganer når fylket helt eller delvis faller under deres virkeområde. Fylkesmannen skal føre tilsyn med at statlige organer oppfyller sin plikt til å yte bistand. Etter at fylkesutvalget og vedkommende organ har uttalt seg, kan Kongen fritta kommunalt eller statlig organ for å delta i samarbeidsutvalg. Saken sendes gjennom fylkesmannen til departementet. Sentrale statsorganer skal yte nødvendig bistand.

Fylkeskommunen skal på et så tidlig tidspunkt som råd er, søke samarbeid med organisasjoner m.v. som har interesse i planarbeidet. For samarbeidet med slike organisasjoner m.v. som i særlig grad har interesser i planarbeidet, kan det opprettes særlige fagutvalg med representanter for vedkommende organisasjoner og fylkeskommunen og - i tilfelle det finnes grunn til det - andre av de offentlige organer som er nevnt i annet ledd.

4. Utkast til fylkesplan legges fram til uttalelse for kommunene og regionplanrådene i de distrikter utkastet omfatter. Etter at kommunestyrene og regionplanrådene har behandlet saken, tar fylkestinget planen opp til avstemning med de endringer som det i tilfelle finner grunn til. Fylkesplan som er vedtatt av fylkestinget, sendes til departementet. Departementet skal gi melding til fylkeskommunen om det er enig i planen, eller henstille at planen blir undergitt fortsatt behandling dersom det har merknader å gjøre.

5. Fylkeskommunen skal ta fylkesplanen opp til revisjon når forholdene tilsier det. Departementet kan gi pålegg om dette.

§ 17 b

Fylkesplanvedtekt

Ved fylkesplanvedtekt kan det fastsettes at bestemte arealer innenfor fylkesplanområdet ikke kan tas i bruk til formål som i vesentlig grad vil vanskeliggjøre den utnytting som er forutsatt i fylkesplanen. Hvis vedtatt plan ikke foreligger, kan det på samme måte fastsettes at bestemte arealer ikke kan nyttes på annen måte enn vanlig der arealet ligger, og heller ikke tas i bruk på en måte som i vesentlig grad ville kunne vanskeliggjøre planleggingen eller gjennomføringen av planen. Tvist om en utnytting vil stride mot vedtekten, avgjøres av departementet etter at fylkesutvalget har uttalt seg.

Vedtekten kan gjøres gjeldende for et tidsrom av inntil 10 år. Hvor forholdene gjør det nødvendig, kan departementet forlenge gyldighetstiden for vedtekten med inntil 5 år om gangen.

Fylkeskommunen skal utarbeide forslag til fylkesplanvedtekt, når det er påkrevd. Fylkesutvalget kan gi de pålegg og generelle retningslinjer for arbeidet som trengs.

Forslag til fylkesplanvedtekt skal etter forutgående kunngjøring legges ut til offentlig ettersyn i de berørte kommuner. Kunngjøringen skal i alminnelighet skje i minst 2 aviser som er alminnelig lest i distriktet. Den skal klart angi det område forslaget omfatter, og skal gi en rimelig frist for merknader til forslaget. Etter at fristen er ute og etter at kommunestyrene og regionplanrådene i de distrikter forslaget omfatter, har hatt høve til å uttale seg, tas saken opp til behandling.

Når forslaget er ferdigbehandlet av administrasjonen, legges det fram for fylkesutvalget. Er fylkesutvalget ikke enig i forslaget, kan det sende saken tilbake til administrasjonen til ny behandling, i tilfelle med retningslinjer for det videre arbeid.

Fylkesplanvedtekt som er vedtatt av fylkesutvalget, skal sendes til departementet, som avgjør om den skal stadfestes. I samband med stadfesting kan departementet etter at fylkeskommunen er gitt høve til å uttale seg, gjøre de endringer i vedtekten som finnes påkrevd. Dette må imidlertid ikke medføre at vedtekten endres i hovedtrekkene. Når vedtekten er stadfestet, skal fylkeskommunen så snart råd er, kunngjøre vedtekten, i alminnelighet i minst 2 aviser, som er alminnelig lest i distriktet. Kunngjøringen skal klart angi det område vedtekten omfatter.

For endring i og oppheving av fylkesplanvedtekt gjelder bestemmelsene foran tilsvarende.

Paragrafene 5 og 31 nr. 1 første ledd og 33 gjelder tilsvarende. Fylkeskommunen og fylkesutvalget trer i stedet for henholdsvis kommunen og bygningsrådet.

Når ikke annet er bestemt, gjelder fylkesplanvedtekt foran eldre reguleringsplan, generalplanvedtekt og regionalplanvedtekt, men faller bort i den utstrekning den strider mot slike bestemmelser som seinere blir stadfestet.

Når særlige grunner foreligger, kan fylkesutvalget - eller fylkesrådmannen etter fullmakt fra fylkesutvalget - gjøre unntak fra vedtekten. Avgjerd i slike saker kan påklages til departementet.

§ 18

Regionplan

1. Ved regionplan forstås i denne loven en oversiktsplan for samordning av utnytting av grunn og for

felles løsning av spørsmål om anlegg og innretninger til dekning av allmenne behov i 2 eller flere kommuner.

Regionplanen skal tjene som rettleiing ved utarbeiding av generalplaner og reguleringsplaner.

2. Når det trengs felles planlegging i 2 eller flere kommuner for å samordne utnyttingen av grunn, så som til byggeområder, jord- eller skogbruksområder, naturområder, trafikklinjor og andre kommunikasjonsanlegg, eller for felles løsning av vann- og kloakkspørsmål eller andre spørsmål av felles interesse, skal kommunene ta opp samarbeid om regionplan. Melding om at regionplansamarbeid ønskes igangsatt sendes gjennom fylkesutvalget og fylkesmannen til departementet.

Finner fylkesutvalget eller fylkesmannen at regionplan bør utarbeides, skal spørsmålet tas opp med vedkommende kommuner og melding gis til departementet.

Departementet kan gi pålegg om å ta opp samarbeid om regionplan, etter at vedkommende kommuner, fylkesutvalg og fylkesmenn har hatt høve til å uttale seg. På tilsvarende måte kan departementet gi nærmere bestemmelser om hvilke oppgaver samarbeidet skal gjelde, og om hvilket geografisk område - regionplanområde - det skal omfatte. Herunder kan departementet bestemme at samarbeidet skal utvides til å omfatte andre kommuner og likeså at det skal innskrenkes eller opphøre. Nødvendige særbestemmelser for regionplansamarbeid mellom kommuner som ikke ligger i samme fylke, gis av departementet.

Etter at vedkommende regionplanråd, fylkesutvalg og fylkesmenn har uttalt seg, kan departementet gi bestemmelser om samarbeid mellom 2 eller flere regionplanråd om spørsmål av felles interesse og om oppretting av de nødvendige samarbeidsorganer.

3. For hvert regionplanområde skal det være et regionplanråd som skal ha ansvaret for og ledelsen av regionplanarbeidet og behandle spørsmål av betydning for regionplan som er vedtatt.

Rådet skal ha en formann og representanter fra alle deltakende kommuner. Etter at kommunene har uttalt seg, bestemmer departementet hvor mange representanter hver kommune skal ha, under hensyn bl.a. til kommunenes interesser og folkemengde. Ingen kommune bør aleine ha flertall i rådet.

Kommunens representanter med varamenn velges for kommunevalgperioden av kommunestyret. Valg foregår som forholdsvalg når noe medlem av vedkommende kommunestyre krever det. I så fall skal bestemmelsen i § 7 annet ledd i lov nr. 1 av 12. november 1954 om styret i herreds- og bykommunene gjelde tilsvarende. Departementet oppnevner formannen for kommunevalgperioden. Rådet velger varaformann blant sine medlemmer. Ved valget gjelder § 8 tredje ledd i lov om styret i herreds- og bykommunene tilsvarende.

Rådet kan ikke gjøre noe gyldig vedtak uten at minst to tredjedeler av medlemmene er til stede.

Rådet kan nedsette et arbeidsutvalg og gi det fullmakt til å gi uttalelser i sitt sted og til å gi samtykke etter § 19. Valg av medlemmer til utvalget foregår som forholdsvalg når noe medlem av rådet krever det, jfr. tredje ledd. Fylkeskommunen skal så langt råd er gi rådet fagkyndig sekretærhjelp om ikke departementet bestemmer noe annet. Rådet tilsetter den hjelp som ellers finnes nødvendig.

Utgiftene til rådet og til regionplanleggingen skal bæres av de deltakende kommuner i fellesskap. Hvis kommunene ikke blir enige om fordelingen, fastsettes den av fylkesmannen under hensyn bl.a. til kommunenes interesser og folkemengde.

4. Rådet skal på et så tidlig tidspunkt som råd er søke samarbeid med offentlige myndigheter, organisasjoner m.v. som har interesser i planarbeidet. For samarbeidet med slike myndigheter, organisasjoner m.v. som i særlig grad har interesser i planarbeidet, opprettes særlige fagutvalg med representanter for rådets fagkyndige sekretariat og vedkommende myndigheter og organisasjoner etter departementets nærmere bestemmelse..

Rådet skal gi uttalelser om generalplaner og om reguleringsplaner som har betydning for spørsmål som omfattes av regionplanarbeidet.

Ved planleggingen må det tas hensyn til det sannsynlige behov, og til at utgiftene ved gjennomføringen av de planlagte tiltak ikke overstiger kommunenes økonomiske evne. Regionplan bør ikke gjøres mer detaljert enn nødvendig for å klarlegge og fremme løsningen av de spørsmål innenfor planarbeidets ramme som er felles for regionen eller en større del av den.

5. Utkast til regionplan legges av regionplanrådet fram for de deltakende kommuner og fylkeskommunen til uttalelse. Etter at alle kommunestyre og fylkestinget har behandlet saken, tar rådet planen opp til avstemning med de endringer som det i tilfelle finner grunn til. Ved avstemningen i rådet gjelder § 16 siste ledd i lov om styret i herreds- og bykommunene av 12. november 1954 tilsvarende. Regionplan som er vedtatt av rådet sendes gjennom fylkeskommunen og fylkesmannen til departementet. Departementet skal gi melding til rådet om det er enig i planen, eller henstille at planen blir undergitt fortsatt behandling dersom det har merknader å gjøre.

Når det finnes hensiktsmessig og forsvarlig, kan regionplan utarbeides og vedtas særskilt for enkelte av de tiltak regionplansamarbeidet omfatter.

6. Regionplanrådet skal sørge for at regionplanen blir tatt opp til revisjon når forholdene tilsier det. Departe-

mentet kan gi pålegg om dette.

§ 19

Regionplanvedtekt

Ved regionalplanvedtekt kan det fastsettes at bestemte arealer innenfor regionplanområdet ikke uten samtykke av regionplanrådet kan tas i bruk til formål som i vesentlig grad vil vanskeliggjøre den utnytting som er forutsatt i regionplanen. Hvis vedtatt plan ikke foreligger, kan det på samme måte fastsettes at bestemte arealer ikke uten samtykke av regionplanrådet kan nyttes på annen måte enn vanlig der arealet ligger, og heller ikke tas i bruk på en måte som i vesentlig grad vil kunne vanskeliggjøre planleggingen eller gjennomføringen av planen. Tvist om en utnytting vil stride mot vedtekten, avgjøres av departementet etter at regionplanrådet har uttalt seg.

Vedtekten kan gjøres gjeldende for et tidsrom av inntil 10 år. Hvor forholdene gjør det nødvendig, kan departementet forlenge gyldighetstiden for vedtekten med inntil 5 år om gangen.

Paragrafene 5, 27 nr. 3 - 5, 28 nr. 1, 31 nr. 1 første ledd og 33 gjelder tilsvarende. Kommunestyrets vedtak sendes regionplanrådet og derfra gjennom fylkeskommunen og fylkesmannen til departementet. Regionplanrådet skal henstille til de enkelte kommuner å sørge for at de nødvendige vedtekter blir gitt, og gi melding til departementet hvis henstillingen ikke blir etterkommet.

Når ikke annet er bestemt, gjelder regionplanvedtekt foran eldre reguleringsplan og generalplanvedtekt (§ 21), men faller bort i den utstrekning den strider mot slike bestemmelser som seinere blir stadfestet.

§ 20

Generalplan

1. Ved generalplan forstås i denne loven en oversiktsplan

for utnytting av grunn i en kommune og for løsning av spørsmål om anlegg og innretninger til dekning av allmenne behov i kommunen.

Generalplanen skal tjene som rettleiing ved utarbeiding av reguleringsplaner.

2. Kommunen skal sørge for at det blir utarbeidd generalplaner som angir hovedtrekkene i utnyttingen av grunnen, så som til byggeområder, jord- eller skogbruksområder, naturområder, trafikklinjor og andre kommunikasjonsanlegg, og for løsningen av vann- og kloakkspørsmål eller andre spørsmål om tiltak til dekning av allmenne behov innenfor kommunens område.

Departementet kan etter søknad gi kommunen utsetting med å la utarbeide generalplan.

3. Kommunestyret eller formannskapet skal ha ansvaret for og ledelsen av generalplanarbeidet i kommunen. Kommunistyret kan velge et utvalg på minst 3 av dets medlemmer til å forestå utarbeiding av generalplan. Valget foregår som forholdsvalg når noe medlem av kommunestyret krever det. I så fall skal bestemmelsen i § 7 annet ledd i lov nr. 1 av 19. november 1954 om styret i herreds- og bykommunene gjelde tilsvarende. Kommunestyret kan pålegge bygningsrådet å hjelpe til med planleggingsarbeidet eller engasjere annen sakkyndig hjelp.

Kommunen skal på et så tidlig tidspunkt som råd er søke samarbeid med offentlige myndigheter, organisasjoner m.v. som har interesser i planarbeidet. Før utkast til generalplan legges ut til ettersyn etter nr. 4, skal kommunen legge saken fram for fylkeskommunen og, dersom planen ligger innenfor et regionplanområde, også for regionplanrådet til uttalelse.

4. Utkast til generalplan legges ut til offentlig ettersyn i samsvar med reglene i § 27 nr. 3. Når utkastet deretter er behandlet av bygningsrådet, skal saken legges fram for kommunestyret til avgjerd. Generalplan som er vedtatt

av kommunestyret, sendes gjennom fylkeskommunen og fylkesmannen til departementet. Departementet skal gi melding til kommunen om det er enig i planen, eller henstille at planen blir undergitt fortsatt behandling dersom det har merknader å gjøre.

5. Kommunen skal sørge for at generalplanen blir tatt opp til revisjon når forholdene tilsier det. Departementet kan gi pålegg om dette.

§ 23

Plikt til å utarbeide reguleringsplan.

1. Kommunen skal sørge for at det blir utarbeidd reguleringsplaner for kommunens område. Plikten til å utarbeide reguleringsplan gjelder likevel ikke for område som i regionplan eller generalplan forutsettes nyttet til jord- eller skogbruksområde eller naturområde.

Fylkesmannen kan frita kommunen for å utarbeide reguleringsplan for område som ikke nyttes og ikke skal nyttes til tettbebyggelse. Departementet kan gjøre om fylkesmannens vedtak.

Departementet kan etter søknad gi kommunen fritak for eller utsetting med å oppfylle sin plikt etter første ledd. Kommunen skal sørge for at reguleringsplaner blir tatt opp til revisjon når forholdene tilsier det. Departementet kan gi pålegg om dette.

2. Inntil reguleringsplan foreligger, kan det gis midlertidige reguleringsbestemmelser om bebyggelsens art, utforming, høyde og beliggenhet innenfor et bestemt avgrenset område. Paragrafene 27 og 31 nr. 1 første ledd gjelder tilsvarende.

KONGELIG RESOLUSJON 28. MAI 1976

I Om sanksjon av Stortingets vedtak av 4. mai 1976 til lov om endringer i bygningsloven av 18. juni 1965 nr. 7.

II Om fastsetting av overgangsbestemmelser som i loven er lagt til Kongen.

I

Stortinget har den 4. mai 1976 gjort vedtak om lov om endringer i bygningsloven av 18. juni 1965 nr. 7.

Vedtaket er sendt Regjeringen med anmodning om Kongens sanksjon.

Vedtaket er gjort etter forslag i Kronprinsregentens proposisjon til Stortinget, Ot.prp. nr. 28 (1975 - 76), jfr. Innst. O. nr. 44 (1975-76). Etter pkt. II i loven skal den tre i kraft straks.

II

De viktigste endringene i bygningsloven er:

Etter § 15 første ledd skal fylkeskommunen - ikke som hittil fylkesmannen - gi kommunen og bygningsråd hjelp og veiledning med deres gjøremål etter loven.

Etter § 15 annet ledd kan departementet nå overføre myndighet som det har etter loven, ikke bare til fylkesmannen, men også til fylkesutvalget.

I § 15 siste ledd er bestemmelsen om at fylkesmannen skal ha en utbyggingsavdeling sløyfet. I stedet er bestemt at fylkeskommunen skal bistå fylkesmannen med de gjøremål som legges til ham.

Etter § 17a nr. 3, annet ledd, skal fylkeskommunen selv forestå sekretærarbeidet i fylkesplanleggingen og fylkesutvalget kan oppnevne nødvendige samarbeidsutvalg. Disse funksjoner hadde tidligere fylkesmannen.

Lovendringene i bygningsloven innebærer altså at fylkesmannen ikke lenger skal ha en utbyggingsavdeling til hjelp med de gjøremål som etter loven legges til ham. I stedet skal fylkeskommunen - i den utstrekning det måtte være behov for det - bistå fylkesmannen.

Stortinget har forutsatt at utbyggingsavdelingen skal overføres til fylkeskommunen og det tas sikte på at de statsansatte tjenestemenn ved avdelingene gjennom avtale overføres i løpet av 1976.

Det er viktig at avdelingen til enhver tid administrativt er under én ledelse. En kan imidlertid ikke regne med at alle de nye fylkeskommunene vil kunne bygge opp sin administrasjon og ivareta sine oppgaver etter bygningsloven straks lovendringene trer i kraft.

I en overgangsperiode vil det derfor være nødvendig at utbyggingsavdelingen fortsetter sin virksomhet under fylkesmannen så lenge han fortsetter som fylkeskommunens administrasjonssjef etter lovens ikrafttredelse. Når fylkesrådmannen har overtatt sine oppgaver etter fylkeskommuneloven, bør hele utbyggingsavdelingen administrativt høre under ham, slik at fylkeskommunen fra samme tidspunkt ivaretar sine oppgaver etter bygningsloven.

Etter lovens pkt. II kan Kongen treffe bestemmelse om at fylkesmannen med hjelp fra utbyggingsavdelingen inntil videre skal ivareta funksjoner som etter loven er overtatt av fylkeskommunen og ellers treffe de bestemmelser som er nødvendige for å gjennomføre

omorganiseringen. Da avgjørelsesmyndigheten i sakene etter bygningsloven er som før og da det først og fremst er på sekretariatfunksjonen at det er skjedd endringer, antas det ikke nødvendig med andre overgangsbestemmelser enn foran antydnet. Den bistand fylkesmannen trenger av fylkeskommunen bør søkes tilpasset det enkelte tilfelle ut fra praktisk erfaring og behov. På det nåværende tidspunkt anses det unødvendig å treffe bestemmelser om dette.

Miljøverndepartementet

t i l r å r:

I Sanksjon

At Stortingets vedtak av 4. mai 1976 til lov om endringer i bygningsloven av 18. juni 1965 nr. 7 blir sanksjonert.

II Overgangsbestemmelser

I medhold av lovens pkt. II fastsettes:

1. Fra det tidspunkt fylkesrådmannen har overtatt sine oppgaver etter fylkeskommuneloven, skal alle de ansatte ved utbyggingsavdelingen hos fylkesmannen være underlagt fylkesrådmannens ledelse.
2. Inntil det tidspunkt som er fastsatt i pkt. 1, skal fylkesmannen ha ledelsen av utbyggingsavdelingen og vareta de administrative funksjoner som forutsettes overtatt av fylkesrådmannen.